

Modře označené štítky znamenají,
že není zaplacené předplatné!
Předplatné na jeden rok je
38,10+ 1,90 (HST) = 40 kan. dolarů
Cena 1,88 + 0,12 (HST) = 2,00 dolary.

Agreement # 40005374/ Registration # 09089

Datum, dokdy jsou noviny
předplaceny, je v pravém
horním rohu štítku!
ISSN 1186-9283 (Print)
ISSN 1923-1784 (Online)

J Time
Committed
À délai
convenu

Telefon: 416/530-4222
647/728-0654
Praha: 222-261-811
E-mail: abe@zpravy.ca
abe@satellite1-416.com

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

No. 11.

(501.)

Vol. 22.

satellite 1-416

Thursday,

June 21,

2012

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2
satellite1-416.com – zpravy.org – zpravy.ca – spravvy.ca

Od Slovanské epopeje k Temelínu

Dětství jsem strávil v kině. Alespoň jeho část. Vždy v sobotu jsem dostal dvě koruny na lístek do první řady a v okolí místa, kde jsem vyrůstal bylo pět kin s poetickými názvy: *Vzlet*, *Práce*, *Pilotů*, *Vesna* a *Mír*. Vše bylo v okruhu dvaceti minut od místa, kde jsem bydlel a dříve než jsem začal obdivovat Gerarda Philipa, Brigitte Bardotovou či Sophii Lorenovou jsem navštěvoval filmy, které pocházely z východu. Většinou se tam udatní potomci Ilji Muromce potýkali s anonymními fašisty čili bělogvardějci a vítězili. Jednou jsem byl na filmu, kdy chrabrá telegrafista zničil čtyři německé tanky. Za tento neuvěřitelný hrdinský čin dostal opuštěný čili povolení vzdálit se od útvaru a navštívit svou rodnou vesnici. A teď si geroj představuje, jak vše proběhne. Dojede do vesnice, popije s kamarády, pomiluje Natašku, mámě opraví střechu na domě a navštíví dádu v sousední vesnici. I na procházku se sabakou bude jistě čas. Jenže, jak čas plyne a válečná infrastruktura nefunguje, vždy ho něco zdrží. Tu fašisti bombardují vlak, tu chybějí koleje. Parachód je nahrazen gruzavíkem, který zase nemá benzín. Tím se neustále zvětšuje časový skluz. Voják nejprve zruší lov, pak návštěvu u strýce, s těžkým srdcem obětuje i opravu střechy. Nakonec Natašku jen poceluje, mámě střechu neopraví a protože není doma, tak zbytek času stráví cestou na kolchozní lán, kde ji obejmě a pak již je jen ruský sentiment, že odjede na frontu a nevrátí se. Původně se film jmenoval *Balada o vojákoví*. My, jako pubertující mládež, jsme ho přejmenovali na *Baba dala vojákoví*. Zkrátka nám nebylo nic svaté.

Častokrát si na tento film vzpomenu při mých cestách do Česka. Vždycky mám v hlavě, co všechno stačím a udělám a pak to se mnou dopadne jako ve válečném sovětském filmu. Na rozdíl od svých známých nestačím téměř nic a tak mám pocit, že bych zde měl zůstat ještě o čtrnáct dní déle, ale vím, že i kdybych tu zůstal do konce života, bylo by to stejné.

***

ALFONS MUCHA: BRATRSKÁ ŠKOLA V IVANČICÍCH

Je až překvapivé, jak je po sto letech od vzniku tohoto monumentálního díla Alfonse Muchy myšlenka panslavismu pro nás vzdálená. Kdyby nebyla pěkná brožurka vysvětlující vznik jednotlivých obrazů, asi bych nedokázal proniknout do jejich tajů. I přes detailní popis

mně dělalo občas problém identifikovat jednotlivé postavy. Chápu, že Mucha byl současníkem Aloise Jiráska. Rozumím i době prvorepublikového vlastenectví. Přesto mne některá témata obrazů, které jsou v současnosti vystaveny v Národní galerii v budově bývalého Veletržního paláce cizí. Již první dva obrazy *Slované v pravlasti* a *Slavnost Svantovitova na Rujáně* hrající spíše na sentiment, oslovily pouze velikostí nikoliv obsahem. První obrazy, které mne zaujaly byly z období ranní reformace jako *Milíč z Kroměříže* anebo až z období o sto či dvě stě let později - *Petr Chelčický*, *Bratrská škola v Ivančicích* a přímo fantastický *Jan Ámos Komenský*, kterého Mucha znázornil jako starce, který pozoruje vodní hladinu. Tento obraz je jako jediný malířem podepsán. Svým způsobem unikátní je jeden ze závěrečných obrazů *Zrušení nevolnictví na Rusi*. Zřejmě tato tvorba byla důvodem, že Mucha byl před svou smrtí zatčen gestapem a krátce vězněn.

***

Slovanská epopej není jedinou výstavou, která stojí za pozornost. Na Pražském hradě jsou hned tři výstavy. Sbírkou obrazů z 19. století představují dvě expozice s názvem *Poslední korunovaný český král Ferdinand V. Dobrotivý a umění jeho doby*. Jedná se většinou o oleje z 18. a 19. století. Můžeme zde vidět obrazy rakouských malířů, ale i třeba Quido Mánesa. Ferdinand V. se narodil v roce 1793, byl synem Františka II., který se později označil jako František I. Českým králem se stal při korunovaci 7. září 1836 a na rakousko-uherském trůnu byl do bouřlivého roku 1848, kdy 2. prosince abdikoval. Zbytek života strávil v Praze, kde 29. června 1875 zemřel. Výstava je rozdělena do dvou částí. V Císařské konírně jsou obrazy, zatímco v Královském letohrádku je

ALFONS MUCHA: JAN ÁMOS KOMENSKÝ

POKRAČOVÁNÍ NA STR. 6